**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ГОРСКО СТОПАНСТВО И ДЪРВООБРАБОТВАНЕ „НИКОЛАЙ ХАЙТОВ” – ВАРНА**

**УТВЪРЖДАВАМ:**

**ДИРЕКТОР: ……**

**/КРЕМЕНА ШОПОВА/**

# ПЛАН

# ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ДВИЖЕНИЕ ПО ПЪТИЩАТА

# ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

## I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящият План за безопасност и движение по пътищата за учебната 2026/2027 година е разработен с цел системно и целенасочено организиране на дейностите по възпитание, обучение и формиране на безопасно поведение на децата и учениците като участници в движението по пътищата.

Планът е съобразен с действащата нормативна и стратегическа рамка в областта на безопасността на движението по пътищата, както и с конкретните условия, рискове и потребности на образователната институция.

Дейностите по безопасност на движението по пътищата се реализират като част от цялостната политика на училището за опазване живота и здравето на децата и учениците.

## II. НОРМАТИВНА И СТРАТЕГИЧЕСКА ОСНОВА

Планът се разработва и изпълнява в съответствие с:

1. **Закона за движението по пътищата** и действащите към началото на учебната 2026/2027 година изменения и допълнения.
2. **Закона за предучилищното и училищното образование**.
3. **Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование**, в частта относно възпитанието и обучението по безопасност и движение по пътищата. Наредбата определя държавния образователен стандарт за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.
4. **Системата за организация и управление на дейностите, свързани с възпитанието и обучението по безопасност на движението по пътищата в системата на предучилищното и училищното образование**, утвърдена със Заповед № РД09-156/27.01.2023 г. на министъра на образованието и науката.

5. **Националната стратегия за безопасност на движението по пътищата в Република България 2021–2030 г. – актуализация 2026–2030 г.**

6. **Оперативния план за действие по безопасност на движението по пътищата за 2026 г.**, приет от Държавно-обществената консултативна комисия по проблемите на БДП.

7. **Секторната стратегия на Министерството на образованието и науката за безопасност на движението по пътищата 2021–2030 г.**, утвърдена със Заповед № РД09-528/02.03.2021 г.

8. Утвърдените от министъра на образованието и науката **учебни програми за обучение по безопасност на движението по пътищата** за съответните класове и възрастови групи. МОН поддържа програми за обучение по БДП за различните класове.

9. **Националната програма „Безопасност на движението по пътищата“ за 2026 г.**, когато училището участва в дейности по програмата.

10. Други действащи нормативни, методически и административни документи на Министерството на образованието и науката, Държавната агенция „Безопасност на движението по пътищата“, Министерството на вътрешните работи и компетентните институции.

При настъпване на промени в нормативната уредба настоящият план се актуализира съобразно действащите нормативни актове и указания.

## III. ОСНОВНА ЦЕЛ

**Опазване живота и здравето на децата и учениците чрез изграждане на трайни знания, умения, навици и лична отговорност за безопасно поведение като пешеходци, пътници, велосипедисти и други участници в движението по пътищата.**

## IV. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Формиране на знания и умения за безопасно участие в пътното движение.
2. Изграждане на култура на безопасно поведение и отговорност към собствения живот и живота на останалите участници в движението.
3. Формиране на практически умения за:
   - безопасно пресичане;
   - движение по тротоар и пешеходна зона;
   - безопасно използване на пешеходни пътеки;
   - правилно поведение на спирки;
   - безопасно пътуване в автомобил и обществен транспорт;
   - безопасно управление и използване на велосипед, тротинетка и други индивидуални средства за придвижване;
   - разпознаване и избягване на опасни ситуации.
4. Повишаване на информираността на учениците относно рисковете от:
   - разсейване при движение;
   - използване на мобилни устройства;
     - неспазване на светлинна сигнализация;
     - неправилно пресичане;
     - движение с несъобразена скорост от страна на водачите;

- управление на велосипеди и други средства без необходимите предпазни средства;
- употреба на алкохол, наркотични вещества и други психоактивни вещества от водачи.

5. Създаване на устойчива система за взаимодействие между училището, родителите, МВР, общината, ДАБДП и други компетентни институции.

6. Повишаване на квалификацията и методическата подготовка на педагогическите специалисти за работа по БДП.

7. Осигуряване на безопасна организация на движението в непосредствена близост до училището.

8. Превенция на пътнотранспортни произшествия с участието на деца и ученици.

9. Анализиране на възникнали рискови ситуации и предприемане на своевременни превантивни мерки.

10. Изграждане на партньорство с родителите за формиране на безопасно поведение на децата.

## V. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА

### 1. Училищна комисия/координационен екип по БДП

Директорът със заповед определя състава на вътрешноинституционалната комисия/отговорните лица за организацията на дейностите по БДП.

Комисията:

- подпомага директора при планирането и организирането на дейностите по БДП;
- разработва и предлага настоящия план;
- следи за изпълнението на планираните дейности;
- координира обучението по БДП;
- анализира информацията за пътнотранспортни произшествия и рискови ситуации;
- предлага превантивни мерки;
- организира информационни и практически инициативи;
- поддържа взаимодействие с родителите и компетентните институции;
- участва в изготвянето на отчет за изпълнението на плана.

### 2. Директор

Директорът:

- организира цялостната дейност по БДП;
- утвърждава настоящия план със заповед;
- определя отговорните лица;
- контролира изпълнението;
- осигурява необходимите условия и ресурси;
- организира взаимодействието с институциите;
- предприема действия при установени рискове;
- осигурява необходимата документация и отчетност.

### 3. Педагогически специалисти

Учителите и класните ръководители:

- провеждат обучението по БДП съобразно утвърдените учебни програми;
- организират практически занимания;
- провеждат инструктажи и беседи;
- наблюдават поведението на учениците;
- информират родителите при установени рискови прояви;
- при необходимост сигнализират директора за опасни участъци и ситуации.

**4. Родители**

Родителите:

- съдействат за формиране на безопасно поведение;
- дават личен пример за спазване на правилата;
- осигуряват необходимите предпазни средства;
- разговарят с децата за безопасността на пътя;
- не допускат рисково поведение при превозване на децата;
- уведомяват училището за обстоятелства, които могат да създадат риск за безопасността на учениците.

## VI. ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ НА ДЕЙНОСТТА

### 1. Обучение по БДП

Обучението по БДП се осъществява съобразно утвърдените учебни програми за съответните класове и възрастови групи.

То се реализира чрез:

- урочна работа;
- практически упражнения;
- беседи;
- дискусии;
- ситуационни задачи;
- ролеви игри;
- демонстрации;
- тестове;
- работа с образователни материали;
- практически занимания в реална пътна среда.

## VII. ПЛАН-ПРОГРАМА ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

| № | Дейност | Срок | Отговорни лица | Индикатор/резул-тат |
|---|---|---|---|---|
| 1 | Актуализиране на училищния план по БДП за учебната 2026/2027 г. | м. септември 2026 г. | Директор, комисия по БДП | Утвърден план |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 2 | Определяне със заповед на състава на комисията/отговорните лица по БДП | м. септември 2026 г. | Директор | Издадена заповед |
| 3 | Проверка на района около училището за рискови участъци, пешеходни пътеки, знаци, маркировка, осветеност и организация на движението | м. септември 2026г.; периодично | Комисия по БДП, директор | Констативен протокол |
| 4 | Подаване на сигнали до общината/компетентните институции при установени проблеми около училището | при необходимост | Директор | Подадени сигнали |
| 5 | Провеждане на начален инструктаж/беседа за безопасно движение по пътищата | м. септември 2026 г. | Класни ръководители, учители | Проведени беседи |
| 6 | Запознаване на учениците с безопасните маршрути до и от училище | м. септември 2026 г. | Класни ръководители | Проведени занятия |
| 7 | Обучение по БДП съгласно учебните програми | през цялата учебна година | Учители | Реализирани часове/дейности |
| 8 | Практически упражнения за безопасно пресичане и движение като пешеходци | октомври 2026 г. и периодично | Учители | Практически занятия |
| 9 | Беседи за безопасно пътуване с автомобил и използване на обезопасителни системи | м. октомври 2026 г. | Класни ръководители | Проведени беседи |
| 10 | Обучение за безопасно поведение през есенно-зимния сезон – намалена видимост, дъжд, сняг, заледявания | октомври–ноември 2026 г. | Учители | Проведени занятия |
| 11 | Кампания за видимостта на пешеходците – светлоотразителни елементи и безопасно облекло | ноември 2026 г. | Комисия, класни ръководители | Проведена кампания |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 12 | Практически занимания за безопасно поведение на спирки и в обществения транспорт | ноември–декември 2026 г. | Учители | Проведени занятия |
| 13 | Анализ на безопасността на маршрутите на учениците през зимния период | декември 2026 г. | Комисия | Анализ |
| 14 | Беседи за рисковете от използване на мобилни телефони и други устройства при движение | януари 2027 г. | Класни ръководители | Проведени беседи |
| 15 | Обучение за безопасно движение на велосипед | февруари–март 2027 г. | Учители | Практически/тео-ретични занятия |
| 16 | Обучение за безопасно използване на индивидуални средства за придвижване и електрически превозни средства съобразно приложимите законови изисквания | март 2027 г. | Комисия, учители | Проведени занятия |
| 17 | Практически занятия за разпознаване на опасни ситуации | март 2027 г. | Учители | Практически упражнения |
| 18 | Провеждане на кампания за безопасност на децата като пешеходци и велосипедисти | април 2027 г. | Комисия, учители | Кампания |
| 19 | Практическо занятие за безопасно поведение по време на екскурзии и организирани пътувания | преди всяко пътуване | Ръководители на групи | Проведен инструктаж |
| 20 | Инструктаж за безопасно движение преди лятната ваканция | юни 2027 г. | Класни ръководители | Проведени инструктажи |
| 21 | Анализ на изпълнението на плана и резултатите от дейностите по БДП | юни 2027 г. | Комисия, директор | Годишен отчет |
| 22 | Изготвяне на предложения за мерки през следващата учебна година | юни–юли 2027 г. | Комисия | Предложения |

## VIII. ПРАКТИЧЕСКО ОБУЧЕНИЕ

Практическата подготовка да заема съществено място в обучението по БДП.

Да се организират упражнения за:

1. безопасно пресичане на улица;
2. правилно поведение на пешеходна пътека;
3. разпознаване на пътни знаци и пътна маркировка;
4. ориентиране в реална пътна среда;
5. безопасно движение при намалена видимост;
6. безопасно поведение при качване и слизане от автобус;
7. безопасно поведение на спирка;
8. използване на велосипед;
9. използване на предпазна каска и други подходящи защитни средства;
10. безопасно поведение при движение в група;
11. действия при възникване на опасна ситуация;
12. подаване на сигнал на телефон 112 при необходимост.

## IX. БЕЗОПАСНОСТ НА УЧЕНИЦИТЕ ПРИ ОРГАНИЗИРАНИ ПЪТУВАНИЯ

Преди всяко организирано пътуване:

- учениците се инструктират за безопасно поведение;
- определят се отговорните педагогически специалисти;
- проверява се организацията на придвижването;
- напомнят се правилата за поведение в автобуса;
- учениците се запознават с действията при извънредна ситуация;
- при необходимост се провежда допълнителен инструктаж преди отпътуване.

Не се допуска поведение, което създава опасност за живота и здравето на учениците, педагогическите специалисти или останалите участници в движението.

## X. РАБОТА С РОДИТЕЛИТЕ

Да се организират:

- родителски срещи и информационни кампании;
- разпространяване на информационни материали;
- беседи за безопасното придвижване на децата;
- разяснения за безопасното превозване на деца;
- инициативи за личен пример от страна на родителите;
- информиране за установени рискови ситуации;
- съвместни кампании училище–родители–институции.

## XI. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ИНСТИТУЦИИ И ПАРТНЬОРИ

Училището да осъществява взаимодействие с:

- Регионалното управление на образованието;
- Държавната агенция „Безопасност на движението по пътищата“;

- МВР и сектор „Пътна полиция“;
- общинската администрация;
- други компетентни държавни и общински структури;
- родителската общност;
- неправителствени организации и други партньори.

При необходимост да се отправят предложения за:

- подобряване на пътната маркировка;
- поставяне или подобряване на пътни знаци;
- обезопасяване на пешеходни пътеки;
- подобряване на осветлението;
- ограничаване на скоростта в рискови участъци;
- подобряване на организацията на движението;
- ограничаване на паркирането в непосредствена близост до входовете;
- други мерки за обезопасяване на района около училището.

## XII. КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Училището създава условия за повишаване на знанията и уменията на педагогическите специалисти по БДП.

При възможност се организира участие в квалификационни форми, семинари, обучения и практически инициативи.

Педагогическите специалисти следят за актуализацията на нормативната уредба и методическите материали по БДП.

## XIII. КОНТРОЛ И МОНИТОРИНГ

Контролът по изпълнение на плана се осъществява от директора и определените със заповед отговорни лица.

Проследяват се:

1. изпълнението на планираните дейности;
2. проведеното обучение по БДП;
3. участието на учениците;
4. резултатите от проверките и практическите упражнения;
5. установените рискови ситуации;
6. сигналите за опасни участъци;
7. настъпилите пътнотранспортни произшествия с участието на ученици;
8. предприетите превантивни мерки;
9. ефективността на взаимодействието с родителите и институциите.

При установяване на проблеми се предприемат своевременни коригиращи действия.

## XIV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В края на учебната 2026/2027 година се очаква:

1. Повишаване на знанията на учениците за правилата за безопасно движение.
2. Подобряване на практическите умения за безопасно поведение.

3. Намаляване на рисковото поведение на учениците като участници в движението.
4. Повишаване на отговорността на учениците към собствения им живот и живота на останалите.
5. Повишаване на ангажираността на родителите.
6. Подобряване на взаимодействието между училището и компетентните институции.
7. Навременно установяване и сигнализиране за опасни участъци около училището.
8. Подобряване на безопасността на маршрутите до и от училище.
9. Повишаване на компетентността на педагогическите специалисти.
10. Недопускане/намаляване на пътнотранспортния травматизъм сред учениците.

## XV. ОТЧИТАНЕ

В края на учебната година комисията/определените от директора лица изготвят отчет за изпълнението на плана.

Отчетът съдържа:

- извършени дейности;
- постигнати резултати;
- установени проблеми;
- предприети мерки;
- анализ на инциденти и рискови ситуации;
- предложения за подобряване на безопасността;
- предложения за плана за следващата учебна година.

При необходимост планът може да бъде актуализиран и през учебната година.

## XVI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Настоящият план е част от системата за организация и управление на дейностите по безопасност на движението по пътищата в училището.
2. Планът се утвърждава със заповед на директора.
3. Всички педагогически специалисти, служители, ученици и родители се запознават с приложимите за тях правила и задължения.
4. За неизпълнение на определените задължения се носи отговорност съгласно действащата нормативна уредба и вътрешните правила на училището.
5. Планът се актуализира при промяна на нормативната уредба, при указания на компетентните институции или при установена необходимост.

**Планът е приет на заседание на Педагогическия съвет, проведен на 09.09.2026 г.**

**Председател/отговорно лице по БДП:**
/Явор Неделчев/
ЗДАСД